

Våld i nära relationer

Här kan du få hjälp!

Arbetsgruppen för Familjefrid i Höör
Maj 2011

Våld i nära relationer – vanligare än vi tror

Är du kvinna, man, ungdom eller barn som begränsas i ditt liv eller på annat sätt känner dig utnyttjad eller förnedrad av någon närstående? Det kan vara din partner, förälder, barn, släkting etc. **Du kan få hjälp!**

En relation måste bygga på ömsesidig respekt. Ingen skall behöva tolerera fysisk eller psykisk misshandel. Barn som bevittnar våld i familjen far illa och tar skada.

Forskning visar att det är flest kvinnor som blir utsatta för det fysiska våldet och att de flesta kvinnorna inte gör polisanmälan i avsikt att straffa sina män. De polisanmäler för att mannen ska sluta slå, att männen ska förstå att de gjort fel, men också för att de ska få hjälp.

Både den som blir utsatt för våld och den som utövar våld har rätt och möjlighet att få hjälp, oavsett kön, bakgrund, etnicitet, ålder, sexuell läggning, beroendeproblematik eller funktionsnedsättning. Det är aldrig för sent att bryta negativa mönster.

Denna skrift ger dig information om hur du kan gå till väga om du kommer i kontakt med någon person som upplevt eller upplever våld i nära relationer eller om du själv känner att du behöver hjälp.

Vad är våld i nära relationer?

Våld i nära relation inkluderar alla slags relationer mellan närstående som heterosexuella par, samkönade par, syskonrelationer, föräldra- och barnrelation och andra familje- och släkterelationer.

Våld är varje handling som resulterar i fysisk, sexuell eller psykisk skada eller lidande samt tvång eller hot om sådana handlingar.

Fysiskt våld

Varje form av fysisk handling som skadar och orsakar fysisk smärta.

Psykiskt våld

Kränkningar med ord och handlingar, direkt hot om fysiskt våld och våldsamma konsekvenser och indirekt hot om t.ex. självmord eller hot riktat mot annan närstående, husdjur eller egendom. Begränsning av rörelsefrihet är också psykiskt våld.

Sexuellt våld

När någon blir tvingad att delta i eller bevittna sexuella handlingar mot sin vilja.

Materiellt våld

Aggressivitet som riktas mot och förstör materiella ting både i och utanför hemmet och som skapar oro och rädsla. Begränsningar i ekonomiskt utrymme, t.ex. inga egna pengar är också materiellt våld.

Latent våld

Stark ilska och aggressivitet som är inbunden och visar sig i kroppshållning och kroppsuttryck och som skapar rädsla.

Hedersrelaterat våld och förtryck

- Hot eller äktenskapstvång mot din vilja
- Tvång att förneka din sexualitet/sexuella läggning
- Känner du att du inte kan leva efter dina egna tankar, känslor och normer eller att de krockar med din familjs?

Polisen

Polisens uppgift är att hjälpa, förebygga och förhindra brott, men också att utreda brott som begåtts. På många polismyndigheter finns brottsoffersamordnare som arbetar med stöd och skydd för brottsoffer. I polisområde Mellersta Skåne finns två brottsoffersamordnare.

Polisanmälan

Våld är ett brott och straffbart var det än sker i samhället. Om du är utsatt för brott som ofredande, hot och olika typer av vålds- och sexualbrott ska du göra en polisanmälan. Du måste inte själv göra en anmälan för att polisen skall påbörja en utredning.

Det går också att göra en anmälan även om situationen inte är akut. Du är inte skyldig att anmäla brott, men en anmälan är nödvändig om du ska få ersättning från och hjälp av försäkringsbolag eller Brottsoffermyndigheten.

De flesta polismyndigheter i landet har personal som är särskilt utbildad i ärenden som rör brott i nära relationer. Särskilda brottsutredare inom polisen utreder sexualbrott. De har oftast stor erfarenhet av att utreda just sexualbrott.

Är du skadad bör du få dina skador dokumenterade (helst fotograferade) av en läkare. Polisen kan ge dig mer information. Spara också eventuella hot du får på telefonsvararen, via e-post eller sms. Det kan vara viktigt bevismaterial.

Förhör och dokumentation

Polisen gör ett första förhör på platsen och dokumenterar eventuella personskador och materiella skador på video. Den som har blivit utsatt har med vissa undantag rätt att själv bestämma om egna skador ska dokumenteras eller inte. Även kriminaltekniker kan kallas till platsen för att säkra bevis av olika slag.

Anhållande

När polisen får kännedom om ett våldsbrott kan den kalla eller hämta den misstänkte för förhör. Han/hon kan också gripas och genom beslut av åklagare senare anhållas. För anhållan krävs skäl att tro att våldsutövaren fortsätter att utsätta någon för våld, försvårar utredningen genom att t.ex. påverka vittnen eller håller sig undan förhör och rättegång.

En misstänkt person kan sitta anhållen i tre dagar. Därefter skall åklagaren antingen besluta om åtal och häktning eller att personen frigges.

Förundersökning

Finns det en person som är skäligen misstänkt för brottet inleds en förundersökning. Dessa ärenden leds alltid av en åklagare. Beroende på vad förundersökningen kommit fram till beslutar åklagaren om den misstänkta ska åtalas eller inte.

Utsätts en kvinna för brott upprepade gånger över tid och polisanmäler händelserna, kan åklagare väcka åtal för grov kvinnofridskränkning, även om varje enskild händelse i sig inte är grund för att åtal skall kunna väckas.

Grov kvinnofridskränkning

Grov kvinnofridskränkning innebär att en kvinna utsätts för upprepade övergrepp av en man som hon är eller har varit gift med eller som hon bor eller har bott tillsammans med under äktenskapsliknande förhållanden. Gärningarna ska också vara ett led i en upprepad kränkning av kvinnans integritet och var ägnade att allvarligt skada hennes självkänsla.

Häktning

Åklagaren bedömer om en misstänkt person ska begäras häktad. Domstolen fattar sedan själva beslutet. Om den misstänkta blir häktad ska brottet utredas omgående av polisen. I vanliga fall tar det två veckor. Under tiden förhörs den misstänkte, brottsoffret och eventuella vittnen. Finner domstolen inte tillräckliga skäl för häktning frigges den misstänkta. I så fall meddelar polisen dig om detta.

Insamling av information

Polisen samlar in material av olika slag, till exempel rättsintyg från läkare, kriminaltekniska rapporter och analyser, dokumentation av skador och journalanteckningar från tidigare sjukhusvistelser om det finns.

Utredaren måste höra dig som s.k. målsägare, den misstänkte personen och eventuella vittnen. Vid förhöret har du möjlighet att ta med någon du känner förtroende för som stöd.

Dagboksanteckningar, telefonmeddelande och SMS mellan parterna som den utsatta (målsägaren) har kvar kan vara viktiga uppgifter. Det kan också bli aktuellt att samla information från bland annat skolan, socialtjänsten och andra som kan ha viktig information.

Hot- och riskbedömning

Om den misstänkte gärningspersonen släpps på fri fot från arrest eller häkte, till exempel p.g.a. bristande bevis, ska polisen, åklagaren eller kriminalvården informera den som har blivit utsatt.

Polisen ska göra en hot- och riskbedömning för att se vilka former av skydd den utsatta behöver, till exempel kontakt med kvinnojour/brottsofferjour, skyddat boende eller överfallslarm.

Rape-kit

När polisanmälan gjorts om sexuellt övergrepp följer polis med till gynekologisk mottagning och har med sig en Rape-kit. Det innehåller material för insamlande av DNA-spår. Denna undersökning bör helst ske inom 72 timmar från övergreppet.

Besöksförbud/kontaktförbud

Åklagaren kan självmant eller på begäran meddela ett ” generellt kontaktförbud”. Detta innebär förbud att söka upp den som ska skyddas men även förbud att ta kontakt via telefon, mejl och brev. Den som överträder besöksförbud/kontaktförbud kan gripas och riskerar att dömas till fängelse i högst ett år. Om besöksförbud/kontaktförbud utfärdats är det av stor vikt att du som brottsoffer inte själv tar kontakt eller träffar förövaren, eftersom besöksförbudet/kontaktförbudet då faller och du blir utan skydd.

Skyddspaket för hotade

Den som utsatts för hot ska få samma typ av stöd, oavsett var i landet man bor. Därför har Rikspolisstyrelsen tagit fram ett enhetligt skyddspaket. Det tekniska skyddet består av larmtelefon med GPS-funktion, inspelningsenhet och akustiskt larm. Nytt är också att stödande åtgärder ingår i det nationella paketet. En hotad kan till exempel få en kontaktperson inom polisen och möjlighet till informations- och säkerhetssamtal.

Vilken typ av skydd som en hotad får grundar sig på en strukturerad hot- och riskbedömning. Utifrån skyddspersonens behov och förutsättningar skraddarsys sedan innehållet. Innan skyddspersonerna börjar använda utrustningen får de information om hur den fungerar och vad de särskilt ska tänka på.

Vid akuta ärenden och pågående brott ring 112

Vid all kontakt med **polis** för att anmäla brott eller övrig upplysning ring 114 14

Brottsoffersamordnare vid polisen i Mellersta Skåne: 114 14

Du kan också gå till närmaste polisstation för att göra en anmälan

Polisen i Höör, tisdagar kl 9-15

Ringvägen 1
243 21 Höör

E-post polismyndigheten.skane@polisen.se

Polisens hemsida ger utförlig information till den som utsatts för brott i nära relation

www.polisen.se/Utsatt-for-brott/Stod-och-hjalp-till-brottsoffer/Stod-vid-olika-brott/Brott-i-nara-relationer

Socialtjänsten

Enligt 5 kap 11 § socialtjänstlagen skall socialnämnden verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp. Socialnämnden skall särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation. Socialnämnden skall också särskilt beakta att barn som bevittnat våld eller andra övergrepp kan vara i behov av stöd och hjälp.

Socialtjänstens målsättning är att ge ett bra och professionellt bemötande till dem som blivit utsatta för våld, utövat våld eller är barn i en familj där det förekommer våld.

Individ- och familjeomsorgen i Höörs kommun är indelad i olika enheter och det finns socialsekreterare som arbetar specifikt med försörjningsstöd (ekonomiska frågor), beroendeproblematik, barn och ungdomar, familjerätt osv.

Praktiskt stöd

På Individ- och familjeomsorgen får du möjlighet att träffa en socialsekreterare för råd och stöd kring din livssituation. Vi kan vara ett stöd om du behöver hjälp med att överblicka och strukturera den praktiska livssituationen och i kontakter med polis och andra myndigheter. Vid behov får du hjälp till skyddat boende.

Familjerätten kan erbjuda samtal om du och ditt barns andra förälder har svårt att komma överens i frågor som rör gemensamma barn.

Ekonomisk hjälp kan du behöva om du fått ekonomiska svårigheter. Du har rätt att ansöka om försörjningsstöd som prövas individuellt utifrån din situation.

Samtalsstöd

Höörs kommun ingår, i samverkan med ytterligare sex skånska kommuner, i **Kriscentrum Mellersta Skåne** med stationering i Lund. Kriscentrum är en samtalsmottagning som vänder sig till:

- Vuxna utsatta för våld av närstående
- Vuxna som utövar våld mot närstående
- Barn och ungdomar som bevittnat och upplevt våld i nära relationer
- Vuxna som lever eller har levt i en destruktiv relation

Kriscentrum erbjuder:

- Rådgivning
- Krisbearbetning
- Samtal/behandling individuellt eller i grupp

All behandling är kostnadsfri.

Du kan vara anonym och blir inte registrerad.

Social sektor i Höörs kommun, receptionen 0413-28 400

Individ- och familjeomsorgen, barn och familj 0413-28 414

Ekonomiskt bistånd, mottagningen, socialsekreterare
telefonid mån, tis, tors kl 10.30-11.30, receptionen 0413-28 400

Familjerätten, socialsekreterare 0413-28 423

Besöksadress: Hagagatan 8

Postadress: Individ- och familjeomsorgen, Box 56, 231 21 Höör

E-post: ifo@hoor.se

Hemsida: www.hoor.se/sv/OmsorgVardStod/Vald-i-familjen/

Kriscentrum Mellersta Skåne

046-35 50 71

Du som bor i Höör kan vända dig till Kriscentrum Mellersta Skåne, en samtalsmottagning som vänder sig till vuxna utsatta för våld av närstående, vuxna som utövar våld mot närstående, barn och ungdomar som bevittnat och upplevt våld i sin familj och vuxna som lever eller har levt i en destruktiv relation. Kriscentrum erbjuder rådgivning, krisbearbetning och samtal/behandling individuellt eller i grupp. Du kan vara anonym och blir inte registrerad. All behandling är kostnadsfri.

Besöksadress:
Ringvägen 1 B
Lund

E-post:
kriscentrum@lund.se

Hemsida:
www.lund.se

Familjerådgivningen i Lund

046-35 69 68

Du som bor i Höörs kommun kan vända dig till Familjerådgivningen i Lund om du har problem i relationen med din partner, oavsett om det handlar om att leva ihop eller att bryta upp. Det kan också handla om relationen till andra familjemedlemmar eller släktingar.

På familjerådgivningen arbetar man under lagstadgad sekretess och för inga journaler. Kontakten med familjerådgivningen är helt frivillig och du kan vara anonym om du vill. Samtalen kostar 200 kronor per person och besökstillfälle.

Besöksadress:
Bankgatan 4
Lund

Kvinnojouren i Lund

046-12 19 60

Till Kvinnojouren kan du vända dig om du, eller någon i din närhet, blivit utsatt för psykiskt och/eller fysiskt våld, hot om våld eller annan kränkande behandling. Kvinnojouren erbjuder råd, stöd och skyddat boende.

Kvinnojouren har många års erfarenhet av att arbeta med kvinnor som är eller har varit utsatta för våld.

Målet med kvinnojourens verksamhet är att hjälpa, skydda och stötta misshandlade och hotade kvinnor samt deras barn. De kvinnor som du möter på kvinnojouren har tystnadslöfte och får inte prata om dig eller din familj till någon utanför jouren. Du kan vara anonym.

Kvinnojouren i Lund är medlem i Sveriges Kvinnojourers Riksförbund.

Brottsofferjouren

046-32 32 98

Brottsofferjouren Mellersta Skåne är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell förening som erbjuder stöd och hjälp till dig som drabbats av brott.

Du kan få praktisk information om rättegången och stöd i samband med denna, hjälp i kontakten med myndigheter eller råd och stöd genom samtal.

Vi finns i Lund men arbetar över Mellersta Skåne; Eslöv, Höör, Hörby, Kävlinge, Lomma, Lund och Staffanstorp.

Om du vill komma i kontakt med oss är det lättast under vår jourtid mån-fre 09.00-12.00. Det går också bra att e-posta till info@mskane.boj.se om du har frågor eller vill veta mer om hur du kan få hjälp och stöd.

Sjukvården

Har du utsatts för våld, har du rätt till en fullständig undersökning av både kroppsliga och själsliga skador.

Undersökningen utförs så att den senare kan användas som grund för ett rättsintyg om ett sådant behövs (t.ex. om du vill göra en polisanmälan).

Höörs vårdcentral har öppet vardagar kl. 08.00-17.00.

Vårdcentralen kan förutom läkarundersökning också erbjuda krisstöd, information om olika hjälpmöjligheter, samt psykosocial behandling av kurator eller psykolog.

Du kan också kontakta akutmottagningen på närmaste sjukhus.

På helger finns helgmottagningen i Eslöv. Vid jourtid kontakta akutmottagningarna.

Gäller det sexuella övergreppet kontaktar du kvinnokliniken i Lund. Gör också en polisanmälan, eftersom de behöver säkra bevis i form av DNA.

Ungdomar kan dagtid kontakta Ungdomsmottagningen i Eslöv.

Är du orolig för ett barns hälsa, kan du kontakta Barn- och Ungdomspsykiatrin, BUP, i Eslöv.

Akut	112
Sjukvårdsupplysningen	1117
Akutmottagningen, Lund, Klinikgatan 15	046-17 10 00
Akutpsykiatrin, Lund, S:t Larsområdet	046-174100
Barn- och Ungdomspsykiatrin, BUP, Eslöv, Odengatan 66	0413-55 60 30
Ungdomsmottagningen, Eslöv, Östergatan 8	0413-35 12 60
Helgmottagningen, Eslöv, Solvägen 33, lör-sön kl 10-17	0413-35 12 52
Kvinnokliniken, Lund	046-17 25 15
Vårdcentralen, Höör, Storgatan 2	0413-35 11 00

Du kan också vända dig till.....

Svenska kyrkan

Svenska kyrkan lyssnar.

Vi är ingen myndighet.

Kontaktpersoner:

Höörs församling, Christina Lenander, diakon

0739- 94 63 43

Ringsjö församling, Anneli Elmelid, präst

0413-54 47 82

Kamratföreningen Länken, Höör

0413-203 76

KF Länken är en förening för personer med alkoholproblem eller lättare blandmissbruk samt anhöriga.

Om man delar våra ideal kan man bli stödmedlem.

Vi träffas tisdagar och fredagar kl 18.00 – 20.00.

Vår lokal ligger på Kungshällan.

Det går att nå oss alla dagar i veckan på telefon 0413-203 76.

Kvinnofridslinjen

020-50 50 50

Kvinnofridslinjen är en nationell stödtelefon för dig som utsatts för hot, våld eller sexuella övergrepp. Du som är anhörig eller vän är också välkommen att ringa till oss.

Vi har öppet dygnet runt och du ringer oss gratis oavsett var du bor. Ditt samtal syns inte på telefonräkningen. Till Kvinnofridslinjen kan du ringa om du vill tala med någon om dina upplevelser eller om du har frågor.

Vi som svarar är socionomer eller sjuksköterskor med vana att möta människor i kris eller i svåra livssituationer. Vi har tystnadsplikt och du kan vara anonym.

Vår uppgift är att lyssna och ge dig professionellt stöd. Hos oss kan du få praktiska råd så att du kan förändra din nuvarande situation och ta dig vidare.

Om det blir akut

- Försök ta dig hemifrån.
- Ring SOS telefon 112 som hjälper dig vidare.

Det här kan vara bra att ta med om du tänker ge dig av hemifrån:

- ID-handlingar, patientbricka, försäkringskasseuppgifter, körkort, pass, ev dokument från migrationsverket.
- Nycklar till hemmet, bilen, bankfack etc.
- Bankböcker, kreditkort
- Mediciner
- Barnens nappflaskor, blöjor, kläder och favoritleksaker